

Monien menetelmien riemu ja rikkaus tutkimuksessa

Saila Huuskonen

BMF-kevätseminaari 17.4.2015

Tutkimuksen konteksti

- Tutkimus osa hankkeita, joissa yhtenä osana tutkittiin sosiaalityöntekijöiden dokumentointia ja asiakastietojärjestelmän käyttöä
- Lastensuojelun tieto (LasTi)
 - Informaatiotutkimus (TaY), sosiaalityö (TaY) ja kolme kuntaa
- CHILDINFO
 - Informaatiotutkimus(TaY) ja sosiaalityö (TaY)

Kysely

- Seurantakysely lastensuojelun uusista asiakkaista (2006)
- Lomakkeen suunnittelu yhdessä sosiaalityöntekijöiden kanssa
- Kiinteitä ja avoimia kysymyksiä
- Kerättiin e-lomakkeella
- Tilastollinen (SPPS) ja laadullinen analyysi
- Dokumentoinnista tietoa kirjausten määristä ja tiedon löytyvyydestä
- Raportointi suullisesti LasTI-hankkeen tilaisuuksissa, hankkeen loppuraportissa ja kotimaisessa lehtiartikkelissa

Ryhmäkeskustelu

- Kerättiin kyselylomakkeen suunnittelu- ja tulosten raportointitilaisuuksissa
- Kuntakohtaisia ja kuntien yhteisiä tilaisuuksia
- Pyydettiin lupa keskustelujen nauhoittamiseen mahdollista tutkimuskäyttöä varten
- Keskustelut varsin vapaita, johdattelijana pääosin sosiaalityön tutkijat
- Analysointi laadullisesti
- Raportointi kotimaisessa kirja-artikkelissa

Haastattelu I: suunnittelu

- Tutkimusluvut hankkeen kautta
- Kysymysten suunnittelussa apuna
 - Aiempaan kirjallisuuteen perehtyminen
 - Tutkijakollegoiden ja kehittäjätyöntekijöiden kommentit
- Pilottihaastattelu
 - Testaus ajasta ja kysymysten toimivuudesta
- Haastateltavien rekrytointi
 - Keskustelutilaisuuksissa
 - Kehittäjätyöntekijät ja esimiehet
- Haasteena ajan löytäminen
- Haastateltavien informointi ensimmäisen kerran jo haastatteluja sopiessa

Haastattelu II: kentällä

- Haastattelut työpaikalla – aito konteksti
- Tutkittavien informointi uudestaan
- Kysymysten kiinnittäminen asiakasesimerkkiin
- Kysymysten sanoittamisen vaikeus
- Kuuntelemisen taito
- Yllätyksiä tulee – ei aina mene kuin kirjassa kerrotaan
- Ymmärrätkö ollenkaan mitä on tekeillä

Haastattelu III: analyysi ja raportointi

- Litterointi
- Aineiston analysointi erikseen jokaista artikkelia varten (monikertainen läpikäynti)
- Kriittisten tapausten analysointi erikseen
- Atlas.ti apuna – aineiston erottelu
- Myös värikynät apuna
- Voiko aineistoon hukkoa – kun tietää mitä etsii se on helpompaa (esim. kiertotiet, kokonaiskuva, valikointi)
- Raportointi neljässä kansainvälisessä artikkelissa
- Eettiset seikat tärkeitä, esimerkiksi anonymisointi

Havainnointi ja ääneen ajattelu I: suunnittelu

- Kysytty erillinen lupa havainnoiteja varten
- Havainnoitavien rekrytointi haastatteluissa
- Haastatteluista kertynyt ymmärrys havainnointien tukena
- Asiakastietojärjestelmään perehtyminen ohjeiden avulla + pari kertaa järjestelmän äärellä
- Ei mitään valmista havainnointilomaketta, kaikki havainnot kelpaavat

Havainnointi ja ääneen ajattelu II: kentällä

- Havainnoitavalle lyhyt ohjeistus tilanteesta ... ole luonnollinen
- Havainnoija ei voi ihan sulautua tapettiin
- Tarvittaessa lyhyitä kysymyksiä epäselvissä tilanteissa
- Kaikki muistiin mahdollisimman tarkasti (ei mahdollisuutta videoida tai saada logeja)
- Rankkaa sekä havainnoitavalle että havainnoitsijalle
- Haastattelussa puhutut asiat konkretisoituvat

Havainnointi ja ääneen ajattelu

III: analyysi ja raportointi

- Vihkosta koneelle mahdollisimman nopeasti
- Aineiston pilkkominen toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi
- Havainnoinnit ja puhe rinnakkain
- Voiko aineistoon hukkoa – kun tietää mitä etsii se on helpompaa (esim. kiertotiet, kokonaiskuva, valikointi)
- Raportointi neljässä kansainvälisessä artikkelissa
- Eettiset seikat, esimerkiksi anonymisointi

Havainnointi ja ääneen ajattelu III: analyysi ja raportointi... esimerkki

Vignette 1

Functional entity: recording a child welfare notification (site A).

Moves in CIS	Example of verbal account
1. Child welfare notification from the police 2. Locates a child through Diary view 3. Adds a notification (own module)	<i>Then I choose child welfare notification, it is from police. Then it is drug abuse by a parent and child protection</i>
4. Writes an entry to a case report (bold font) 5. Checks an appointment time from a calendar and record the time to a case report	<i>Generally, I use a bold font for a word child welfare notification so that it shows up I have already booked up a time for them. But when was the appointment?</i>
6. Adds a notification to a sibling's file (own module) 7. Copies and pasties a case report entry to a sibling 8. Adds a notification to another sibling	<i>You have to do a great deal of typing if a notification concerns several children in the family Now I copy this so that I can add it to the text of the other children</i>
9. Copies and pasties a case report entry to another sibling 10. Invitation letter to the parent by using Microsoft word	<i>If you could choose whether you want to record the [notification] only to single child or simultaneously to all children in the family. Then this would be a smart CIS</i>
11. Updates her own paper list holding information of invitations	<i>Invitations sent. I normally mark it so that I can remember that I have sent them</i>

Huuskonen, S., & Vakkari, P. (2013). "I did it my way": Social workers as secondary designers of a client information system. *Information Processing and Management*, 49(1), 380-391.

Yhteenveto

- Aineistot täydentävät toisiaan
- Raportoinnin monet väylät
- Tutkimus voi olla "oikean maailman" näkyväksi tekemistä
- Muista eettiset asiat
- Kun on tunteet
- Kannattaa kokeilla tutkimuksen tekoa!

Kiitos!

- Kysymyksiä?
 - Kommentteja?
-